

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

 Сергєєнко О.М.

01 вересня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво естради» «Звукорежисура» «Спів» «Інструментальне виконавство (за видами)»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Робоча програма «Правове регулювання в галузі культури і мистецтва» для студентів за галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» спеціальності В5 «Музичне мистецтво» освітньо-професійних програм «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура», «Спів», «Інструментальне виконавство (за видами)».

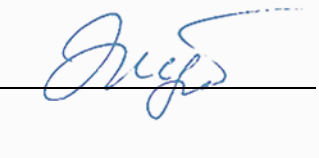
Розробник:

Обіход Тетяна Вікторівна – викладач КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Мистецтво співу»
Протокол №1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ **Кочерга А.І.**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради» Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедрою _____ **Ж.Л. Карпенко-Боднарук**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство» (за видами)
Протокол № 1 від 01 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри _____ **Ясько О.А.**

1. Опис навчальної дисципліни для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки: 1-й	
Загальна кількість годин – 90		
Кількість змістовних модулів – 3	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 32 самостійної роботи студента – 58 для заочної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 82	I-й	I-й
	Лекції:	
	32	8
	Практичні (семінарські):	
Вид підсумкового контролю: Тестовий контроль	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: Диференційований залік	Самостійна робота:	
	58	82

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання в галузі культури і мистецтва» - формування у здобувачів освіти системні знання про правове регулювання в галузі культури і мистецтва, розвинути практичні навички застосування правових норм у цій сфері, а також виховати правову культуру та усвідомлення важливості охорони культурної спадщини.

Предмет вивчення дисципліни «Правове регулювання в галузі культури і мистецтва» полягає у формуванні системних знань про правове регулювання в галузі культури і мистецтва, розвитку практичних навичок застосування правових норм у цій сфері, а також вихованні правової культури та усвідомленні важливості охорони культурної спадщини.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Формування знань:

Ознайомлення з основними нормативно-правовими актами, що регулюють культурну сферу.

Вивчення правового статусу суб'єктів культурної діяльності.

Розуміння особливостей авторського права та суміжних прав у галузі культури і мистецтва.

Освоєння правових аспектів музейної, бібліотечної, архівної, театральної, кінематографічної, музичної діяльності, образотворчого мистецтва, культурної спадщини, культурних обмінів, меценатства, спонсорства, реклами, культурного туризму.

Вивчення міжнародно-правового регулювання у галузі культури і мистецтва.

Розвиток навичок:

Аналіз нормативно-правових актів та судової практики.

Вирішення правових колізій у сфері культури і мистецтва.

Розробка пропозицій щодо вдосконалення законодавства.

Застосування отриманих знань у практичній діяльності.

Формування компетентностей:

Розуміння правових основ культурної політики.

Здатність до правового захисту культурних цінностей.

Вміння працювати з правовою інформацією.

Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням вимог законодавства у сфері культури і мистецтва.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання в галузі культури і мистецтва» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 1 Новітня історія України

ОК 2 Українська мова (за професійним спрямуванням)

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура», «Спів», «Інструментальне виконавство (за видами)» вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання в галузі культури і мистецтва» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати теоретичні знання та навички в менеджерській практичній діяльності.	ПРН 11
Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.	ПРН 16

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Правове регулювання в галузі культури і мистецтва»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Застосовувати теоретичні знання та навички в менеджерській практичній діяльності.	ПРН 11
Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів	ПРН 16

У РЕЗУЛЬТАТІ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ СТУДЕНТ ПОВИНЕН:

Знати:

- Основні правові акти, що регулюють діяльність у сфері культури і мистецтва.
- Права та обов'язки суб'єктів культурної діяльності.
- Механізми захисту інтелектуальної власності у сфері культури.
- Правові аспекти охорони культурної спадщини.
- Основи міжнародного права у сфері культури і мистецтва.

Вміти:

- Застосовувати правові норми: Використовувати чинне законодавство для вирішення практичних завдань у сфері культури і мистецтва, зокрема щодо організації культурних заходів, управління культурними установами та захисту прав митців.
- Аналізувати правові акти: Критично оцінювати та інтерпретувати правові акти та документи, що регулюють культурну діяльність, з метою їх правильного застосування у професійній діяльності.
- Розробляти правові документи: Створювати та оформлювати правові документи, такі як договори, угоди, акти, що стосуються культурної діяльності, забезпечуючи їх відповідність чинному законодавству.
- Захищати права інтелектуальної власності: Виявляти порушення прав інтелектуальної власності у сфері культури, розробляти стратегії захисту цих прав та здійснювати юридичні дії для їх захисту.
- Оцінювати правові ризики: Виявляти, аналізувати та оцінювати правові ризики, пов'язані з реалізацією культурних проектів, та розробляти заходи для їх мінімізації.
- Використовувати міжнародні правові норми: Застосовувати міжнародні правові норми та стандарти у сфері культури і мистецтва, зокрема щодо охорони культурної спадщини та захисту прав митців на міжнародному рівні.
- Консультувати з правових питань: Надавати консультації з правових питань, що стосуються культурної діяльності, як для окремих митців, так і для культурних установ.

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Правове регулювання в галузі культури і мистецтва» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності: (ЗК – загальні СК - спеціальні)

Шифр	Назва компетентності	Дескриптори НРК				ПРН
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
	Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.				ПРН 11,16
загальні (ЗК)						
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1	Ум1	К1	АВ3	ПРН 11, ПРН 16
ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 11, ПРН 16

ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 11, ПРН 16
ЗК 16	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ3	ПРН 16
ЗК 18	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності	Зн1, Зн2	Ум1	К1	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 16

--	--	--	--	--	--	--

спеціальні (СК)

СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 11, ПРН 16
-------	--	-----------------	------------	---------------	----------------------	----------------

СК 14	Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 11, ПРН 16
-------	---	-----------------	------------	---------------	----------------------	-----------------------

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- усне опитування;
- презентації виконаних результатів та досліджень;
- тести;
- диференційований залік.

5.1 Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- контроль самостійної роботи
- підсумковий (модульний, семестровий (диференційований залік)).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Змістовний модуль 1				
Т.1	Т.2	Т.3	Т.4	ЗМ 1
УО	Т	С.р.	УО	20
5	5	5	5	

Змістовний модуль 2								
Т.5	Т.6	Т.7	Т.8	Т.9	Т.9	Т.10	Т.11	ЗМ2
УО	С.р.	УО	С.р.	УО	С.р.	УО	Т	40
5	5	5	5	5	5	5	5	

Т.12	Т.13	Т.14	Т.15	ЗМ	Залік
С.р.	УО	С.р.	УО	20	20
5	5	5	5		

Т1, Т2 ... Т7 – теми занять,

Т (тест)

УО (усне опитування)

С.р. (самостійна робота)

Диференційований залік-1

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів(сумарна)
Самостійна робота	2	10
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	6	30
Усне опитування	8	40
Залік	1	20
Всього		100

Поточний контроль проводиться на кожному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Бали	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

Оцінювання завдання самостійної роботи.

Контроль самостійної роботи. Засоби контролю самостійної роботи та методика його проведення обираються викладачем освітнього компоненту. Контроль самостійної роботи має відповідати вимогам об'єктивності, оперативності та систематичності, рівнем засвоєння здобувачем навчального матеріалу, вміння використовувати теоретичні знання в практичній діяльності, також включає в себе самоконтроль з боку здобувача освіти.

Завдання контролю самостійної роботи спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувачів освіти
- виховання самостійності, відповідальності та організованості
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самоудосконалення та самореалізації
- опанування здобувачами елементів методики наукових досліджень

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачем за виконання чотирьох завдань самостійної роботи, також є однією із складових поточної успішності здобувачів освіти з освітнього компоненту.

Кожне завдання самостійної роботи оцінюється за шкалою *від 1 до 5 балів*.

Основними формами контролю самостійної роботи є:

- рефлексивний контроль
- індивідуальні співбесіди
- демонстрація практичних вмінь за темами робочої програми.

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти на високому рівні виконав завдання самостійної роботи. Демонструє вміння виділяти головне, встановлювати міжпредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї, готовність до постійного саморозвитку та самовдосконалення. Проявляє креативність, здатність до системного мислення, уміння використовувати сучасні інформаційні технології. Виявляє компетентність у виконанні завдань.
4	Здобувач вищої освіти на достатньому рівні виконав завдання самостійної роботи. Демонструє вміння виділяти головне, встановлювати міжпредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї, готовність до постійного саморозвитку та самовдосконалення. На недостатньому рівні проявляє креативність, здатність до системного мислення, уміння використовувати сучасні технології. Виконує завдання з незначними помилками.
3	Здобувач вищої освіти на середньому рівні виконав завдання самостійної роботи. Недостатньо демонструє вміння виділяти головне, встановлювати міжпредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї. Допускає суттєві помилки системного мислення. Демонструє уміння використовувати сучасні інформаційні технології. Не може проявити креативність. Завдання виконує не в повному обсязі.
2	Здобувач вищої освіти на низькому рівні виконав завдання самостійної роботи. Не може виділяти головне, встановлювати міжпредметні зв'язки, робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї. Допускає суттєві

	помилки системного мислення. Не може проявити креативність. Завдання виконує не в повному обсязі.
1	Оцінюється робота здобувача освіти, який не виконує повний обсяг завдань самостійної роботи. Здобувач вищої освіти не здатний відповісти на навідні питання, оперує неточним формулюванням.

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів здійснюється у формі заліку (20 балів).

Шкала оцінювання

бали модульного контролю знань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
	Теоретична підготовка	Практична підготовка
15 – 20 відмінно	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
12 – 14 дуже добре	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
8 – 11 добре	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає окремі помилки у формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці;	самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання, але допускає незначні помилки.
5 – 7 задовільно	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального	має елементарні, нестійкі навички виконання практичних завдань

	матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	
2 – 4 достатньо	знає основні поняття навчального матеріалу, володіє навчальним матеріалом поверхово, допускає помилки у логічній послідовності викладення матеріалу	виконує практичні завдання, передбачені програмою з помилками, потребує допомоги з боку викладача
1 не задовільно	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	практичні завдання не може виконати без допомоги викладача. Потребує повторного проходження курсу з освітнього компоненту

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на індивідуальних заняттях та на модульному (семестровому) контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 1 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни.

Шкала оцінювання здобувачів:

Оцінка за національною шкалою		ECTS	Сума балів
5	«відмінно»	A	90-100
4	«добре»	B	82-89
		C	74-81
3	«задовільно»	D	64-73
		E	60-63
2	«незадовільно» з можливістю повторного складання	FX	35-59
	«незадовільно» з обов'язковим повторним курсом	F	1-34

Система нарахування додаткових балів

Додатково можуть отримати додаткові бали:

- За активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні). Дана робота підтверджується сертифікатом, довідкою, виданими тезами, тощо (5 балів).
- За навчальну діяльність у неформальній освіті (участь у вебінарах, курсах професійної підготовки, тренінгах, що має підтверджуючий матеріал - 5 балів).

Політика перескладання

Перескладання змістовного модуля здійснюється за бажанням студента один раз із зниженням оцінки на один бал від отриманого результату за чотирибальною системою оцінювання. Перескладання змістовного модуля відбувається з дозволу керівника курсу за наявності поважних причин.

Політика академічної доброчесності

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Політика відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль № 1

1. Основи правового регулювання в галузі культури і мистецтва

Поняття та принципи правового регулювання: Визначення основних понять, принципів та завдань правового регулювання у сфері культури і мистецтва.

Законодавча база: Огляд основних законодавчих актів, що регулюють культурну діяльність в Україні, включаючи Конституцію України, Закон України "Про культуру" та інші нормативно-правові акти.

Міжнародні правові акти: Вивчення міжнародних договорів та конвенцій, що регулюють культурну діяльність, зокрема Конвенції ЮНЕСКО.

Інституційна структура: Огляд органів державної влади та місцевого самоврядування, що здійснюють регулювання у сфері культури.

2. Правовий статус суб'єктів культурної діяльності

Суб'єкти культурної діяльності: Визначення та класифікація суб'єктів культурної діяльності, включаючи державні органи, територіальні громади, професійних творчих працівників, заклади культури та інші організації.

Права та обов'язки: Аналіз прав та обов'язків суб'єктів культурної діяльності, механізми їх реалізації та захисту.

Організаційно-правові форми: Розгляд різних організаційно-правових форм суб'єктів культурної діяльності, таких як державні та комунальні заклади культури, приватні підприємства та громадські організації.

Фінансування та підтримка: Правові аспекти фінансування культурної діяльності, включаючи державне фінансування, гранти, спонсорство та меценатство.

3. Авторське право та суміжні права в галузі культури і мистецтва

Основи авторського права: Поняття, принципи та завдання авторського права, об'єкти та суб'єкти авторського права.

Суміжні права: Поняття та види суміжних прав, об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Захист авторських прав: Механізми захисту авторських прав та суміжних прав, включаючи судовий захист, адміністративні та інші заходи.

Колективне управління правами: Основи колективного управління майновими авторськими та суміжними правами, діяльність організацій колективного управління. Міжнародні аспекти: Вивчення міжнародних договорів та конвенцій у сфері авторського права та суміжних прав, зокрема Бернської конвенції.

Змістовний модуль № 2

4. Правове регулювання музейної справи.

Законодавча база: Основні закони та нормативно-правові акти, що регулюють музейну діяльність, включаючи Закон України «Про музеї та музейну справу».

Створення та управління музеями: Порядок створення, реєстрації та ліквідації музеїв, управління музейними колекціями.

Охорона музейних фондів: Правові аспекти збереження, консервації та реставрації музейних предметів.

Фінансування та підтримка: Джерела фінансування музеїв, державна підтримка та гранти.

5. Правове регулювання бібліотечної та архівної справи

Законодавча база: Основні закони та нормативно-правові акти, що регулюють бібліотечну та архівну діяльність, включаючи Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу».

Організація бібліотечної діяльності: Порядок створення, реєстрації та ліквідації бібліотек, управління бібліотечними фондами.

Охорона архівних документів: Правові аспекти збереження, консервації та реставрації архівних документів.

Фінансування та підтримка: Джерела фінансування бібліотек та архівів, державна підтримка та гранти.

6. Правове регулювання образотворчого мистецтва

Авторське право: Основи авторського права у сфері образотворчого мистецтва, захист прав художників.

Право доступу до творів: Права авторів на доступ до своїх творів, що знаходяться у власності інших осіб.

Міжнародні аспекти: Міжнародні договори та конвенції, що регулюють права художників.

7. Правове регулювання театральної діяльності

Законодавча база: Основні закони та нормативно-правові акти, що регулюють театральну діяльність, включаючи Закон України «Про театри і театральну справу».

Організація театральної діяльності: Порядок створення, реєстрації та ліквідації театрів, управління театральними колективами.

Фінансування та підтримка: Джерела фінансування театрів, державна підтримка та гранти.

8. Правове регулювання кінематографії

Законодавча база: Основні закони та нормативно-правові акти, що регулюють кінематографічну діяльність, включаючи Закон України «Про кінематографію»

Авторське право у кінематографії: Захист прав сценаристів, режисерів та інших учасників кіновиробництва.

Ліцензування та сертифікація: Процедури отримання ліцензій та сертифікатів для виробництва та прокату фільмів.

9-10. Правове регулювання музичної діяльності, цифрової музичної індустрії в Україні.

Авторське право у музичній діяльності: Захист прав композиторів, виконавців та інших учасників музичної індустрії.

Цифрова музична індустрія: Правові аспекти розповсюдження музики в цифровому форматі, захист прав у цифровому середовищі

Фінансування та підтримка: Джерела фінансування музичних проєктів, державна підтримка та гранти.

11. Правове регулювання культурної спадщини.

Законодавча база: Основні закони та нормативно-правові акти, що регулюють охорону культурної спадщини, включаючи Закон України "Про охорону культурної спадщини" Охорона та збереження: Правові аспекти збереження, консервації та реставрації об'єктів культурної спадщини.

Міжнародні аспекти: Міжнародні договори та конвенції, що регулюють охорону культурної спадщини.

12. Правове регулювання культурних обмінів.

Міжнародні культурні обміни: Правові аспекти організації та проведення міжнародних культурних обмінів.

Фінансування та підтримка: Джерела фінансування культурних обмінів, державна підтримка та гранти.

Міжнародні договори: Основні міжнародні договори та угоди, що регулюють культурні обміни.

Змістовний модуль № 3

13. Правове регулювання меценатства та спонсорства в галузі культури і мистецтва.

Меценатська та спонсорська діяльність у сфері культури і мистецтва. Права та обов'язки меценатів та спонсорів, податкові пільги та стимули для них, а також договірні відносини у цій сфері. Механізми державної підтримки меценатства та спонсорства, а також правовим аспектам взаємодії між бізнесом та культурними інституціями.

14. Правове регулювання реклами в галузі культури і мистецтва.

Законодавчі акти, що регулюють рекламну діяльність у сфері культури і мистецтва. Права та обов'язки рекламодавців та рекламорозповсюджувачів, етичні норми та стандарти реклами, а також контроль та відповідальність за порушення рекламного законодавства. Специфіці реклами культурних заходів та продуктів, а також правовий аспект захисту прав споживачів реклами.

15. Правове регулювання культурного туризму.

Законодавчі акти, що регулюють діяльність у сфері культурного туризму. Права та обов'язки суб'єктів культурного туризму, охорона культурних цінностей у сфері туризму, а також фінансування та підтримка культурного туризму. Правові аспекти організації та проведення культурних турів, а також взаємодії з міжнародними організаціями у сфері туризму.

16. Міжнародне правове регулювання в галузі культури і мистецтва.

Міжнародні договори та конвенції, що регулюють культурну діяльність. Права та обов'язки держав у сфері міжнародного культурного співробітництва, діяльність міжнародних організацій у сфері культури і мистецтва, а також міжнародні програми та проекти у цій сфері. Імплементация міжнародних правових норм у національне законодавство та правові аспекти захисту культурної спадщини на міжнародному рівні.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	У тому числі									
	Усього	Лекційні	Практичні	Самостійна робота	Індивідуальні	Усього	Лекційні	Практичні	Самостійна робота	Індивідуальні
Змістовний модуль №1										
Основи правового регулювання в галузі культури і мистецтва.	6	2		4		21	1		20	
Правовий статус суб'єктів культурної діяльності.	6	2		4						
Авторське право та суміжні права в галузі культури і мистецтва.	6	2		4						
Змістовний модуль № 2										
Правове регулювання музейної справи.	4	2		2		11	1		10	
Правове регулювання бібліотечної та архівної справи.	6	2		4						

Правове регулювання образотворчого мистецтва	6	2		4						
Правове регулювання театральної діяльності.	6	2		4		11	1		10	

Правове регулювання кінематографії.	6	2		4						
Правове регулювання музичної діяльності, цифрової музичної індустрії в Україні	6	2		4						
Правове регулювання культурної спадщини.	6	2		4		11	1		10	
Правове регулювання культурних обмінів.	6	2		4						

Змістовний модуль № 3

Правове регулювання меценатства та спонсорства в галузі культури і мистецтва.	6	2		4		20	2		18	
Правове регулювання реклами в галузі культури і мистецтва.	6	2		4						
Правове регулювання культурного туризму.	6	2		4		15	1		14	
Міжнародне правове регулювання в галузі культури і мистецтва.	6	2		4						
Модульний контроль	2	2				1	1			
Всього:	90	32		58		90	8		82	

**7. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ
(ДЕННА ФОРМА)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз основних нормативно-правових актів, що регулюють культурну сферу в Україні.	4
2	Порівняльний аналіз правового статусу державних та недержавних закладів культури.	4
3	Аналіз судової практики щодо захисту авторських прав у сфері мистецтва.	4
4	Розробка пропозицій щодо вдосконалення законодавства про музейну справу.	2
5	Аналіз проблем правового регулювання електронних бібліотек. Дослідження питань доступу до архівних документів.	4
6	Дослідження питань правового регулювання ринку мистецтва.	4
7	Аналіз правових аспектів організації гастрольної діяльності.	4
8	Дослідження питань державного фінансування кіновиробництва.	4
9-10	Аналіз правових аспектів діяльності організацій колективного управління авторськими та суміжними правами.	8
11	Аналіз міжнародного досвіду охорони культурної спадщини.	
12	Дослідження питань правового регулювання вивезення та ввезення культурних цінностей.	4
13	Розробка пропозицій щодо стимулювання меценатства в Україні.	4
14	Аналіз проблем правового регулювання електронних бібліотек. Дослідження питань доступу до архівних документів.	4
15	Дослідження питань правового регулювання ринку мистецтва.	4
16	Аналіз правових аспектів організації гастрольної діяльності.	4
	Всього	58

(ЗАОЧНА ФОРМА)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз основних нормативно-правових актів, що регулюють культурну сферу в Україні.	6
2	Порівняльний аналіз правового статусу державних та недержавних закладів культури.	8
3	Аналіз судової практики щодо захисту авторських прав у сфері мистецтва.	6
4	Розробка пропозицій щодо вдосконалення законодавства про музейну справу.	4

5	Аналіз проблем правового регулювання електронних бібліотек. Дослідження питань доступу до архівних документів.	3
6	Дослідження питань правового регулювання ринку мистецтва.	3
7	Аналіз правових аспектів організації гастрольної діяльності.	4
8	Дослідження питань державного фінансування кіновиробництва.	4
9-10	Аналіз правових аспектів діяльності організацій колективного управління авторськими та суміжними правами.	4
11	Аналіз міжнародного досвіду охорони культурної спадщини.	4
12	Дослідження питань правового регулювання вивезення та ввезення культурних цінностей.	4
13	Розробка пропозицій щодо стимулювання меценатства в Україні.	9
14	Аналіз проблем правового регулювання електронних бібліотек. Дослідження питань доступу до архівних документів.	9
15	Дослідження питань правового регулювання ринку мистецтва.	7
16	Аналіз правових аспектів організації гастрольної діяльності.	7
	Всього	82

8. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу.

Для виконання самостійної роботи студента треба ознайомити з методичними рекомендаціями.

У разі виникнення труднощів під час самостійної роботи, або якщо студент не зміг виконати те чи інше завдання, або у нього виникли запитання, відповіді на які він не знайшов ні в літературних джерелах, ні в інших навчальних матеріалах, він має звернутися до викладача за консультацією.

Самостійна робота студентів є основною формою оволодіння знаннями у вільний від аудиторних занять час.

З дисципліни «Академічна доброчесність та основи науково-дослідницької роботи» рекомендуються такі види самостійної роботи:

- вивчення матеріалу лекцій за конспектом, рекомендованими підручниками і спеціальною літературою;
- самостійне вивчення й поглиблене опрацювання певних розділів дисципліни та її окремих питань;
- пошук та вивчення додаткової літератури;

- виступ з повідомленнями на семінарських заняттях (презентації);
- написання есе та доповідей;
- проходження безкоштовного онлайн курс на сервісі Prometheus «Наукова комунікація в цифрову епоху» та здобуття сертифікату.

Самостійна робота допоможе активізувати пізнавальну діяльність студентів денної форми та надасть допомогу у вивченні даної дисципліни студентам заочної форми вивчення.

Текстова частина самостійної роботи викладається на стандартному папері формату А4 з однієї сторони і повинна містити вступ, основну частину, висновки та список використаної літератури. Поля: верхнє, нижнє та лівє-20 мм, правє-10 мм. Об'єм рукопису складає 10-15 сторінок. Посилання на літературні джерела здійснюється шляхом зазначення у дужках номера, під яким та чи інша друкована праця наведена у списку використаної літератури. Наприклад, [1,8,12].

На титульній сторінці звіту мають бути зазначені назва кафедри, тема самостійної роботи, прізвище та ініціали студента, назва групи.

Звіт про самостійну роботу оцінюється за наступними критеріями:

- логічність плану;
- повнота і глибина розкриття теми;
- наявність таблиць, рисунків, схем;
- оформлення

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи пояснювально-ілюстративні: лекції (лекція-бесіда, лекція-діалог, інтерактивна лекція з використанням мультимедійних презентацій).

Методи проблемного викладу: проблемні диспути.

Методи частково-пошукові: написання доповідей, наукових повідомлень, виконання творчих завдань та тестів.

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання LMS Moodle-інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правова:

1. Закон України «Основи законодавства України про культуру» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 21, ст. 294). (Останні

- зміни).
2. Закон України «Про авторське право і суміжні права» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 33, ст.168). (Останні зміни).
 3. Закон України «Про авторське право і суміжні права» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 33, ст.168). (Останні зміни).
 4. Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 7, ст.45). (Останні зміни).
 5. Закон України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 45, ст.391). (Останні зміни).
 6. Закон України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 45, ст.391). (Останні зміни).
 7. Закон України «Про кінематографію» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 22, ст.114). (Останні зміни).
 8. Закон України «Про меценатство» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2023, № 25, ст.270).
 9. Закон України «Про музеї та музейну справу» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 25, ст.191). (Останні зміни).
 10. Закон України «Про музеї та музейну справу» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 25, ст.191). (Останні зміни).
 11. Закон України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 8, ст.62). (Останні зміни).
 12. Закон України «Про охорону культурної спадщини» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 39, ст.333). (Останні зміни).
 13. Закон України «Про рекламу» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 39, ст.181). (Останні зміни).
 14. Закон України «Про театри і театральну справу» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 26, ст.345). (Останні зміни).
 15. Закон України «Про театри і театральну справу» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 26, ст.345). (Останні зміни).
 16. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини (1972).
 17. Конвенція про охорону нематеріальної культурної спадщини (2003).
 18. Цивільний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356. (Останні зміни).

Основна:

1. Авторське право і суміжні права: навчальний посібник / О. С. Яворська. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. 300 с.
2. Архівна справа в Україні: правові та організаційні аспекти / за ред. І. Б. Матяш. Київ: Інститут історії України НАН України, 2023. 300 с.
3. Архівне право: навчальний посібник / І. Б. Матяш. Київ: Інститут історії

- України НАН України, 2020. 250 с.
4. Грищенко, І. П. (2022). Музейне право: теоретичні та практичні аспекти. Харків: Право. 250 с.
 5. Коваль, І. С. (2022). Авторське право в цифровому середовищі: сучасні виклики та рішення. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка. 250 с.
 6. Ковальчук, О. М. (2020). Авторське право та суміжні права: теоретичні та практичні аспекти. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка. 280 с.
 7. Культурна політика в Україні: аналітичний звіт / Український центр культурних досліджень. Київ, 2021. 120 с.
 8. Мельник, О. М. (2023). Правове регулювання культурної спадщини в умовах збройного конфлікту. Київ: Юрінком Інтер. 280 с.
 9. Меценатство та право: навчальний посібник / О. П. Іваненко. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 250 с.
 10. Міжнародне культурне право: навчальний посібник / С. О. Кузьменко. Київ: Інститут міжнародних відносин КНУ імені Тараса Шевченка, 2021. 260 с.
 11. Музейна справа в Україні: правові та практичні аспекти / за ред. В. В. Ковальського. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 240 с.
 12. Музична індустрія в Україні: правові та економічні аспекти / за ред. І. П. Коваленко. Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2023. 270 с.
 13. Музичне право: навчальний посібник / І. П. Коваленко. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 250 с.
 14. Петренко, В. А. (2024). Правові аспекти діяльності музеїв в Україні. Харків: Право. 300 с.
 15. Правова охорона культурної спадщини: навчальний посібник / Ю. Г. Зінько. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 290 с.
 16. Правове забезпечення бібліотечної діяльності: монографія / О. В. Матвієнко. Київ: Книжкова палата України, 2021. 320 с.
 17. Правове регулювання кіновиробництва: монографія / С. М. Бондаренко. Київ: Юрінком Інтер, 2022. 330 с.
 18. Правове регулювання культури в Україні: навчальний посібник / за ред. О. П. Сердюка. Київ: Знання, 2020. 350 с.
 19. Правовий статус закладів культури: монографія / І. В. Бенедик. Харків: Право, 2022. 260 с.
 20. Правові аспекти архівної справи: монографія / В. М. Страшук. Київ: Книжкова палата України, 2021. 340 с.
 21. Правові аспекти музичної діяльності: монографія / Л. В. Петренко. Харків: Право, 2022. 320 с.
 22. Правові засади театральної діяльності: монографія / О. І. Шевченко. Київ: Книжкова палата України, 2022. 310 с.
 23. Правознавство : підручник / Г. І. Балюк [та ін.] ; відп. ред. О. В. Дзера. □ К. : ЮрінкомІнтер, 2019. □ 632 с.
 24. Реклама та право: навчальний посібник / В. І. Кравченко. Київ: Центр

- учбової літератури, 2021. 240 с.
25. Сидоренко, А. І. (2025). Державна політика у сфері культури: правовий аналіз. Одеса: Фенікс. 220 с.
 26. Театральна справа в Україні: правове регулювання та сучасні виклики / за ред. А. О. Коваль. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 260 с.
 27. Туристичне право: навчальний посібник / Г. А. Папірян. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 260 с.
 28. Цивільно-правовий захист авторського права: монографія / О. А. Підопригора. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 380 с.
 29. Цифрова музична індустрія: правові виклики та перспективи / за ред. І. П. Коваленко. Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2024. 300 с.
 30. Цифрові бібліотеки: правові аспекти / аналітичний звіт / Українська бібліотечна асоціація. Київ, 2023. 90 с.
 31. Шевченко, А. В. (2021). Правове регулювання культурної діяльності в Україні. Київ: Юрінком Інтер. 320 с.

Додаткова:

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (1886).
2. Бібліотечна справа в Україні: сучасні виклики та правове регулювання / за ред. Н. І. Ткаченко. Харків: Право, 2022. 280 с.
3. Всесвітня конвенція про авторське право (1952).
4. Гастрольна діяльність театрів: правові аспекти / аналітичний звіт / Національна спілка театральних діячів України. Київ, 2023. 70 с.
5. Електронний архів: правові питання / аналітичний звіт / Державна архівна служба України. Київ, 2022. 80 с.
6. Іванова, О. П. (2022). “Сучасні тенденції правового регулювання у сфері культурних індустрій”. Вісник НАПрН України, 1(128), 120-128.
7. Коваль, І.С. (2025). “Правове регулювання цифрового мистецтва в Україні”. Інтелектуальна власність в Україні. № 1, 2025. С. 34-40.
8. Культурний туризм в Україні: правові та організаційні аспекти / за ред. Г. А. Папірян. Київ: Інститут туризму ФПУ, 2023. 280 с.
9. Меценатство та спонсорство в Україні: правові та економічні аспекти / за ред. О. П. Іваненко. Київ: Інститут економіки НАН України, 2023. 270 с.
10. Митне регулювання культурних цінностей: аналітичний звіт / Державна митна служба України. Київ, 2023. 90 с.
11. Міжнародні культурні обміни: правові та організаційні аспекти / за ред. С. О. Кузьменко. Київ: Інститут міжнародних відносин КНУ імені Тараса Шевченка, 2023. 280 с.
12. Міжнародно-правова охорона культурної спадщини: аналітичний звіт / Міністерство закордонних справ України. Київ, 2023. 100 с.
13. Музейне право: навчальний посібник / В. В. Ковальський. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 230 с.
14. Організації колективного управління авторськими та суміжними правами: діяльність та правове регулювання / аналітичний звіт / Державна служба інтелектуальної власності України. Київ, 2023. 80 с.

- 15.Петренко, А. В. (2023). “Правові проблеми захисту нематеріальної культурної спадщини”. Держава і право, (79), 56-63.
- 16.Правове стимулювання меценатства: монографія / Н. М. Павленко. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2022. 310 с.
- 17.Правові аспекти збереження музейних колекцій: аналітичний звіт / Міністерство культури та інформаційної політики України. Київ, 2022. 100 с.
- 18.Правові аспекти культурних обмінів: монографія / І. В. Романенко. Харків: Право, 2022. 330 с.
- 19.Правові аспекти культурного туризму: монографія / С. В. Дмитренко. Одеса: Фенікс, 2022. 320 с.
- 20.Правові аспекти реклами культурних заходів: монографія / М. С. Тимошенко. Харків: Право, 2022. 300 с.
- 21.Реклама культурних заходів: правові та етичні аспекти / за ред. В. І. Кравченко. Київ: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2023. 260 с.
- 22.Ринок мистецтва в Україні: правові та економічні аспекти / за ред. В. М. Мельник. Київ: Інститут економіки НАН України, 2023. 290 с.
- 23.Ринок мистецтва та право: монографія / О. І. Сидоренко. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2022. 330 с.
- 24.Сидоренко, І. М. (2024). “Правове регулювання гастрольної діяльності в Україні”. Культура і мистецтво, (2), 89-95.
- 25.Як зареєструвати авторські права на музику в Україні? - Polikarrov Law Firm.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <https://www.rada.gov.ua> Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> «Законодавство України»
3. <https://www.kmu.gov.ua> Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
4. <http://www.ccu.gov.ua> Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
5. <https://www.president.gov.ua> Офіційний веб-сайт Президента України
6. <https://www.mkip.gov.ua> Офіційний веб-сайт Міністерства культури та інформаційної політики України
7. <http://www.nau.ua> Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
8. <http://www.osvita.org.ua> Освітній портал
9. www.nbuv.gov.ua Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
- 10.Конституція України: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
- 11.Закон України «Про культуру»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>
- 12.Закон України «Про авторське право і суміжні права»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
- 13.Закон України «Про музеї та музейну справу»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95->

[%D0%B2%D1%80](#)

14. Закон України «Про охорону культурної спадщини»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14>
15. Закон України «Про театри і театральну справу»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/69/98-%D0%B2%D1%80>
16. Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/7/95-%D0%B2%D1%80>
17. Закон України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1068-14>